

## § 14

### Högre växel i minoritetspolitiken - stärkt samordning och uppföljning (SOU 2020:27)

- Remiss från kommunstyrelsen, dnr. KS 2020/974

#### Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänstutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

#### Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet ”Högre växel i minoritetspolitiken – stärkt samordning och uppföljning” (SOU 2020:27) till utbildningsnämnden för yttrande.

I utredningen föreslås att myndighetsuppdraget som rör de judiska, romska, sverigefinska och tornedalska minoriteternas rättigheter flyttas från länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen. Sametinget har, i enlighet med regeringens direktiv, fortsatt kvar uppdraget för samernas räkning.

Utbildningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslagen i betänkandet. Utbildningsförvaltningen välkomnar ett samlat grepp och en samordning av arbetet med nationella minoriteters rättigheter. Utbildningsförvaltningen välkomnar även de föreslagna åtgärderna för att stärka stödet till kommuner och regioner med riktade kunskapshöjande insatser och stöd för kompetensförsörjning på lokal nivå. Samtidigt ställer sig förvaltningen frågande till att uppföljningsansvaret för samtliga minoriteter och minoritetsspråk inte ligger samlat på en myndighet. Det riskerar att leda till en bristande tydlighet och ineffektivitet när två olika myndigheter utvecklar en rapporteringsstruktur för uppföljningen.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänstutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

#### Ärendets beredning

Ärendet har beretts av grundskoleavdelningen i samverkan med förskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 18 augusti 2020. Ärendet har även behandlats vid utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor vid sammanträdet den 19 augusti 2020.

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänstutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

### **Beslutsgång**

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

### **Särskilt uttalande**

Kadir Kasirga (S) och Tina Kratz (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Minoritetslagen förutsätter att kommuner inom förvaltningsområdena kan erbjuda till exempel omsorg på minoritetsspråk. Det finns en utmaning med detta i och med en brist på personal med adekvat språk och kulturkompetens - en fråga som lyfts inom förskolan och skolan men som likväl är aktuell inom andra områden. Liggande förslag innebär att kommuner nu kommer få utökat stöd i frågor som informationsmaterial, utbildning, metodstöd mm vilket välkomnas.

Utredningen föreslår nu fyra delmål varav ett rörande kulturell identitet – att personer som tillhör en nationell minoritet har rätt till språk och tillgång till sitt kulturarv. Det är bra att man lyfter målet och uppmärksammar att det finns och kommer att finnas människor som inte kan språket fullt ut men som har en kulturell identitet kopplad till någon av de nationella minoriteterna. Utöver detta hade vi önskar att utredningen haft en barnkonsekvensanalys.

Alla nationella minoriteter har rätt till modersmålsundervisning, men den rättigheten är avhängd tillgång på modersmåls lärare. Bristen på modersmåls lärare gör att barn som egentligen ska ha rätt till modersmålsundervisning inte får den rätten tillgodosedd. Här anser vi att det hade varit lämpligt att komma med förslag på hur man kan koppla samman barn med språk och kultur även om det är en brist på modersmåls lärare. Det måste finnas möjligheter för barnen att tala och lära sig sitt språk även om lärarna är få. För att säkerställa en högre växel krävs att förslag på förändringar gällande samordning och uppföljning av minoritetspolitiken antas få positiva konsekvenser för dagens och morgondagens barn och unga.

I utredningen beskrivs vikten av barn och ungas delaktighet. Utredningen beskriver också utmaningar kring barn och ungas egen organisering. Hur utredningens förslag ska hantera dessa utmaningar är dock svårt att utläsa av utredningens förslag. En barnkonsekvensanalys i utredningen hade tydliggjort hur förslagen förhåller sig till barn och ungas rättigheter.